

لزوم واسپاری مسؤلیت‌های مدیریتی با نگاه به انسان‌گرایی حقیقی و راهبردهای فطری در تحقق الگوی ایرانی اسلامی پیشرفت

حسام‌الدین صالحی^۱

چکیده

گسترده‌گی جوامع از جمله پدیده‌های مهمی است که چالش‌های فراوانی را ایجاد کرد از جمله این چالش‌ها می‌توان به تأمین نیازها و خواسته‌های مختلف و متنوع نوع بشر اشاره کرد. رفع موانع و چالش‌های موجود در ارتباط با تأمین نیازهای انسان با عنایت به توسعه و پیشرفت‌های مختلف انجام می‌شود. توسعه یا پیشرفت در حوزه‌های مختلف به سبب مدیریت صحیح ارتباط مستقیم با نوع عملکردهای انسان داشته و دارد. تفاوت دیدگاه‌های مختلف در تعریف انسان و قرار دادن انسان به عنوان اصلی در تحول و تغییر همان حلقه مفقوده در توسعه یا پیشرفت هر جامعه می‌باشد. ما در این مقاله به دنبال ارائه تعریف درست از انسان‌گرایی به دور از تعاریفی چون اومانیسیم هستیم تا بتوان به درستی نقش و جایگاه انسان را در توسعه و پیشرفت نشان داد. اومانیسیم به عنوان الگوی غربی برای توجه به انسان یا افزایش اختیار نامتعارف انسان مطرح می‌باشد که در مقابل، می‌توان با توجه به ظرفیت‌ها و استعدادهای خدادادی جامعه را به سمت توسعه و پیشرفت هدایت کرد جایگاه حقیقی انسان در این نگرش شناخته می‌شود. الگوی ایرانی اسلامی پیشرفت در حقیقت با توجه به تعریف صحیح انسان و شناخت یا اشراف دقیق از استعدادها و ظرفیت‌های او محقق خواهد شد.

واژگان کلیدی: انسان‌گرایی، اسلام، غرب، توسعه، پیشرفت، مسؤلیت.

۱- مقدمه

با خلقت انسان به‌عنوان مهم‌ترین و کاربردی‌ترین مخلوق، مسیر جریان تحول در عالم هستی ایجاد شده، نوع رفتارهای انسان در این تحول تأثیر مستقیم داشته است. مسیر تغییر و تحول در عالم هستی از زمانی آغاز شد که انسان پا به عرصه وجود نهاد، تفکر سبب رشد و ارتقاء سبک زندگی نوع بشر گردید. عقل همان فصل ممیز میان انسان و تمام مخلوق‌ها فرآیند رسیدن به سبک زندگی را در ادوار مختلف تاریخ با تغییر مواجه نمود. مسیر تحول و تغییر تاریخی جوامع مختلف از زمانی آغاز شد که انسان برای رسیدن به رفاه در سبک زندگی از خرد به‌عنوان قوای محرک استفاده نمود جایگاه فرد در اجتماع با استفاده از خرد تعریف گردید. فرآیند تغییر سبک زندگی در جوامع مختلف به تعبیری رسیدن به سنت‌ها یا گذار از سنت به مدرنیسم بسیاری طولانی شد اما در دهه‌های اخیر سیر تحول و تغییر سرعت بیشتری گرفت.

فرآیند تغییر و تحول در ادوار تاریخ و جوامع مختلف بر اساس احساس نیاز و خواسته‌هایی بود که برخی منشأ فطری یا فردی و برخی با توجه به احساس نیاز افراد متفاوت در جامعه داشته است. نیازهای متنوع فطری و اجتماعی مبدأ و منشأ حرکت انسان به‌سوی تعالی با رویکردهای مادی و گهگاه معنوی بوده است. ایده پردازی‌های مختلف با اتکای بر عقل و خرد برای رسیدن به نتایج مطلوب در جوامع مختلف با توجه به فرهنگ و تمدن هر کشور شکل گرفت؛ برآیند و نتایج مطلوب از بستر فرهنگ و تمدن کشورها با بهره‌گیری از ابزارهای مختلف به وجود آمده

۱. استاد حوزه و دانشگاه طلبه سطح ۴ حوزه علمیه، hsamsalhi@yahoo.com